Dosarul nr. 3-4218/2024
2-24109111-12-3-27092024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

21 martie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Marcel POPESCU
Grefieri Mariana PREPELEAC și Ina ȚIRULINIC

examinând cauza de contencios administrativ intentată de Mancevschi Oleg împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces :

1. La 27 septembrie 2024 Mancevschi Oleg a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

2. În argumentarea poziției, reclamantul a menționat că la 30 decembrie 2023, aproximativ la orele 18.50-19.20, în salonul autobusului nr.5 la stația str.Romană din municipiul Chișinău, a fost supus unui atac huligan de către tineri necunoscuți. În urma leziunilor corporale pricinuite a fost internat la staționarul în secția oftalmologiei a ***** în perioada 31 decembrie 2023 până în 5 ianuarie 2024, *****. Astfel, până la data de 01.07.2024 s-a aflat în concediul medical.

3. A invocat că la 02.07.2024 a predat în baza recipisei nr. 980, Structurii Teritoriale sect. Centru mun. Chișinău a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă documentele necesare

solicitate pentru expertizare în vederea determinării dizabilității și capacității de muncă.

4. A notat că la 09 august 2024 în incinta Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, i-a fost înmânat Certificat de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2429125 din 06.08.2024, prin care a fost informat despre încadrarea în gradul mediu de dizabilitate pentru perioada de la 02.07.2024 până la 01.08.2025.

5. A reținut că, din conținutul Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2429125 din 06.08.2024 reiese că el a fost eliberat în baza Raportului nr.R24032875 din 28.07.2024. De asemenea, în Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2429125 din 06.08.2024 este indicat că, decizia poate fi contestată.

6. A remarcat că la solicitările de a lua cunoștință și de a primi copiile de la documentele, care a servit drept temei pentru stabilirea gradului de dizabilitate, inclusiv de la Raportul nr. R24032875 din 28.07.2024 și de la decizia de încadrare în grad de dizabilitate, a fost refuzat.

7. Nefiind de acord cu decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în baza cărei a fost eliberat Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2429125 din 06.08.2024, la 14.09.2024 a expediat în adresa Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă o cerere de contestare a deciziei de încadrare în grad de dizabilitate.

8. A subliniat că în cererea de contestare a indicat următoarele motivele dezacordului cu actul individual administrativ adoptat: - până la traumă din data de 30.12.2023 nu am avut careva probleme cu vederea; - în anul 2022, în procesul schimbării permisului de conducere de tip vechi la permis nou, a petrecut expertiza medicală de a conduce vehiculul și medicii nu au prescris conducerea autovehiculul în ochelari; - în fișa mea medicală, este indicat: „*****, inclusiv de la Raportul nr.R24032875 din 28.07.2024 și de la decizia de încadrare în grad de dizabilitate.

9. A consemnat faptul că la 21.08.2024 a fost invitat la sediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, unde și-a expus poziția și a solicitat prezentarea pentru cunoștință și eliberarea copiilor de la documentele, care au servit drept temei pentru stabilirea gradului de dizabilitate, inclusiv de la Raportul nr.R24032875 din 28.07.2024 și de la decizia de încadrare în grad de dizabilitate, solicitarea fiindu-i refuzată. De asemenea, a fost refuzat în explicarea, din care considerente a fost încadrat în gradul mediu de dizabilitate, dar nu în gradul accentuat de dizabilitate.

10. A remarcat că în baza Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2431837 din 28.08.2024 a fost încadrat în gradul mediu de dizabilitate pentru perioada de la 02.07.2024 fără termen.

11. A afirmat că din conținutul Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2431837 din 28.08.2024 reiese că el a fost eliberat în baza Raportului nr. R24037020 din 26.08.2024. De asemenea, în Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2431837 din 28.08.2024 este indicat că, decizia poate fi contestată.

12. A punctat că nu a fost de acord cu deciziile Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în baza cărora a fost eliberate Certificatele de încadrare în grad de dizabilitate nr.CI2429125 din 06.08.2024 și nr.CI2431837 din 28.08.2024. Or, deciziile emise nu sunt certe și nu conțin temeiurile de fapt și de drept pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa și nu se referă și la argumentele expuse în cadrul audierii sale.

13. *Inter alia*, reclamantul Mancevschi Oleg şi-a întemeiat acțiunea pe următoarele dispoziții legale: articolele 20, 26 din Constituție, art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, articolele 9-13, 15-17 Cod civil, articolele 1-3, 5-11, 16-17, 19-25, 28-29, 31-32, 36-44, 53-56, 60, 68-70, 72-73, 75, 77-78, 117-120, 124, 148, 162, 164-167, 189, 191, 194-197, 203-204, 206-209, 211-212, 219-222 Cod administrativ, art.166-167 Cod de procedură civilă.

Obiecțiile autorității pîrîte:

14. La 06 noiembrie 2024, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, reprezentantul pârâtului dna Josanu Liliana a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată. (f.d.18-22)

15. În motivarea poziției expuse în referință, a invocat prevederile art.207 alin.(1), art.208 din Codul administrativ, menționând faptul că Mancevschi Oleg nu a înaintat o cerere prealabilă până la adresarea în instanță de judecată, solicită declararea ca inadmisibilă a cererii de chemare în judecată.

16. Iar cu trimitere la prevederile Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30.03.2012, Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr.357 din 18 aprilie 2018 cu privire la determinarea dizabilității, cap. I, pct. 2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, a relevat că determinarea gradului de dizabilitate se efectuează în baza dosarului persoanei, inclusiv a fișei de trimitere (formularul F-088/e), extraselor din

fișele medicale de staționar, precum și datele din Chestionarul de evaluare a capacităților și performanțelor în activități de participare.

17. A subliniat: chestionarul de evaluare a capacităților și performanțelor în activități de participare este elaborat în baza chestionarului WHODAS 2.0, aprobat de Organizația Mondială a Sănătății și se aplică respondenților pentru a înțelege mai bine dificultățile unei persoane legate de starea lui de sănătate, având ca scop identificarea barierelor și stabilirea ulterioară a unor factori facilitatori în vederea înlăturării acestora.

18. A notat că pentru a lua decizia privind gradul de dizabilitate se ține cont de datele examenului clinic, gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, traume, rezultatele investigațiilor de laborator și instrumentale, datele supravegherii în dinamică a persoanei, eficiența măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale.

19. A afirmat că decizia privind gradul de dizabilitate și recomandările privind activitățile și serviciile, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, se ia în baza Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii. Protecției Sociale și Familiei și Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013.

20. În această ordine de idei, a indică că este unica instituție publică, abilitată cu funcții în domeniul determinării gradului de dizabilitate, iar instanța de judecată are drept scop controlul judecătoresc privind respectarea procedurii de înfăptuire a activității administrative, prin urmare procedura de determinare a gradului de dizabilitate.

21. A precizat că la 02.07.2024, d-nul Mancevschi Oleg a depus cererea-acord privind evaluarea primară, în absență, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislației în vigoare.

22. A explicat că la cerere au fost anexate următoarele documente: copia buletinului de identitate; fișa de trimitere (formularul F-088/e); Trimitere Extras F-027 din 31.12.2024 - 05.01.2024; Fișa de examinare nr. 631 din 06.01.2024; Raport medical din 10.01.2024; Investigații; Examinare la Clinica universitară de Neurochirurgie din 12.02.2024; Raport Institutul de medicină urgentă din 21.03.2024; Rezonanța magnetică din 18.04.2024; Trimitere extras nr. 83793 din 30.12.2023; Ultrasonografia din 30.12.2023; Radiografia toracică din 30.12.2023; Examenul biochimic al sângelui din 30.12.2023; Examenul hematologic nr. 952105 din 30.12.2023; Tomografia computerizată a creierului din 30.12.2023; Ancheta socială, completată și eliberată de structura teritorială de asistență socială.

23. A relevat că potrivit Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R 24032857 din 06.08.2024, Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate, în baza actelor anexate la dosar, a Chestionarului de evaluare a capacităților și performanțelor la persoanele adulte, a Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013 a decis încadrarea în grad mediu de dizabilitate a dlui Mancevschi Oleg, cauza dizabilității - *****, pe termen de un an.

24. A comunicat că nefiind de acord cu decizia emisă de către primul manager de caz, dl Mancevschi Oleg a depus o contestare la 14.08.2024. Iar dosarul dumnealui a fost examinat cu prezența, de al doilea manager de caz, care, în baza actelor prezentate a decis menținerea gradului mediu de dizabilitate, însă cu modificarea termenului stabilirii gradului de dizabilitate „fără termen".

25. A evidenţiat că în urma divergenței între primul manager de caz (încadrat în grad mediu de dizabilitate pe termen de un an) și al doilea manager (grad mediu de dizabilitate fără termen), dosarul este trimis în mod automat și aleatoriu la Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate.

26. A menţionat că la 26.08.2024 managerul de caz al Serviciului de control (control intern) a examinat dosarul dlui Mancevschi Oleg și în baza actelor anexate la dosar, a Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013, a Ordinului 105 din 01.12.2022 cu privire la aprobarea Ghidului metodologic privind stabilirea termenului de dizabilitate, a decis menținerea gradului de dizabilitate mediu, însă modificarea termenului stabilirii gradului de dizabilitate „fără termen". Diagnosticul: *****.

27. Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, în corespunderea cu normele de drept relevante situației din speță, a solicitat instanței, respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

28. La 13 martie 2025, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, reclamantul Mancevschi Oleg, a depus obiecții la referință. (f.d.36-verso)

29. Potrivit acesteia a remarcat că solicitarea pârâtei cu privire la declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă, pe temeiul nerespectării procedurii prealabile, este una ilegală și contravine materialelor dosarului administrativ.

30. Totodată, a consemnat faptul că în punctele 3, 4 și 9 ale Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr.R24032875 din 06.08.2024 autoritatea administrativă a stabilit procentul pierderii capacității

55% și procentul păstrării capacității de muncă 45%, și a stabilit gradul mediu de dizabilitate pentru perioada de la 02.07.2024 până la 01.08.2025.

31. A precizat că după examinarea contestaţiei asupra deciziei de încadrare în grad de dizabilitate, în punctele 3, 4 și 9 ale Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr.R24037020 din 26.08.2024, autoritatea administrativă a stabilit procentul pierderii capacității 45% și procentul păstrării capacității de muncă 55%, și a stabilit gradul mediu de dizabilitate pentru perioada de la 02.07.2024-fără termen. În acest context, a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

32. **În ședință de judecată** reclamantul Mancevschi Oleg a solicitat admiterea integrală a acțiunii pe motivele de fapt și drept invocate.

33. **În ședință de judecată** reprezentanta pârâtului Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, dna Ciobanu Rodica a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată:

34. Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, întemeiată și pasibilă admiterii parțiale, din următoarele considerente.

Cu privire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:

35. În sensul art.20 şi art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

36. Potrivit art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

37. Conform art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

38. Analizând materialele cauzei deduse judecăţii, decizia nr. R24032875 din 06.08.2024, decizia nr. R24037020 din 26.08.2024 și decizia nr. DC2405771 din 26.08.2024, emise de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, constituie în sine acte administrativ individuale

defavorabile pentru reclamantul Mancevschi Oleg, pasibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

39. Instanța de judecată notează că admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

40. Conform art.17 Cod administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

41. Potrivit art.39 Cod administrativ controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

42. Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea „revendică încălcarea" din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit.e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

43. Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în *prima facie* - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc.– probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

44. Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

45. Reclamantul Mancevschi Oleg este destinatarul deciziilor contestate.

46. Noțiunea „revendică încălcarea" nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului". „Revendicarea încălcării" justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului" se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond. Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

47. În conformitate cu art.191 alin.(1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

48. În temeiul art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă

este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Or, aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ. Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

49. Cu referire la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

50. Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

51. În corespundere cu art. 19 Cod administrativ cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

52. Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Alin. (3) al articolului citat, statuează că, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; emiterea unui act administrativ individual.

53. Potrivit pct. 66-70 al Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 18.04.2018: 66. Contestația privind dezacordul cu decizia de încadrare/neîncadrare în grad de dizabilitate se examinează de către un alt manager de caz al serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, fiind repartizată prin Sistemul informațional automatizat. Termenul de examinare este de 30 de zile de la data înregistrării cererii de contestație. În caz de divergențe, dosarul va fi remis pentru examinare serviciului de control. 68. Ca urmare a controlului efectuat, serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate emite în Sistemul informațional automatizat decizia privind controlul determinării gradului de dizabilitate. 69. Deciziile se transmit, prin Sistemul informațional automatizat, instituțiilor/autorităților responsabile pentru întreprinderea măsurilor care se impun. Un exemplar al deciziei se expediază, în termen de 3 zile, de către biroul de înregistrare și arhivare persoanei prin scrisoare recomandată, poșta electronică, portalul cetățeanului sau i se eliberează personal, la solicitarea acesteia. 70. În caz de dezacord cu decizia serviciului de control, aceasta poate fi contestată de către persoana vizată în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.

54. Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că prin contestaţia adresată Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă din 16 august 2024, înregistrată cu nr. C24034615, reclamantul și-a manifestat dezacordul cu

decizia nr. R24032875 din 06.08.2024, emisă de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

55. La fel, potrivit art. 209 alin. (1), lit. a) și (2) din Codul administrativ acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

56. Așa cum rezultă din actele cauzei, decizia de soluționare a cererii prealabile a fost emisă la 26 august 2024, acțiunea în contencios a fost înaintată la data 27 septembrie 2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Mancevschi Oleg.

57. Aşadar, contrar poziţiei autorităţii pîrîte, instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Mancevschi Oleg nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Cu privire la temeinicia acțiunii în contenciosul administrativ:

58. Conform art. 2 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30 martie 2012, în sensul prezentei legi, noțiunile principale se definesc după cum urmează: - *persoană cu dizabilităţi* – persoană cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngrădi participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane; - *dizabilitate* - termen generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, care denotă aspectele negative ale interacțiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) și factorii contextuali în care se regăsește (factorii de mediu și cei personali); - *capacitate de muncă* - raportul dintre posibilitățile biologice individuale și solicitarea profesională; este determinată de abilitățile fizice și intelectuale, precum și de nivelul de integrare socioprofesională, care ține de pregătire și de experiență.

59. Potrivit art.6 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30 martie 2012, (2) Statul deține responsabilitatea pentru elaborarea politicilor naționale de prevenire și tratament al dizabilităților, de reabilitare, adaptare rezonabilă și incluziune socială a

persoanelor cu dizabilități, respectând drepturile și obligațiile părților (ale statului, pe de o parte, și ale beneficiarilor, pe de altă parte), asigură, în colaborare cu organele abilitate, cu organizațiile responsabile și nemijlocit cu beneficiarii, implementarea obiectivelor legale, stipulează drepturile și obligațiile părților.

60. Potrivit art. 12 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, (1) Dizabilitatea la copiii în vârstă de până la 18 ani și la persoanele adulte este determinată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (în continuare - Consiliul) sau structurile sale teritoriale, instituție subordonată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. (2) Competențele de bază ale Consiliului sunt: a) determinarea dizabilității și a capacității de muncă a persoanei; b) întocmirea programului individual de reabilitare și incluziune socială; c) stabilirea circumstanțelor/cauzei care au condus la dizabilitate și a duratei dizabilității; d) stabilirea caracterului muncii și a condițiilor de muncă ale persoanei cu dizabilități; e) asigurarea evidenței electronice și pe suport de hârtie a persoanelor expertizate; f) întocmirea și eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate. (3) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului se aprobă de Guvern. (4) Persoanele care nu sânt de acord cu decizia de încadrare în grad de dizabilitate au dreptul de a o contesta la Comisia de litigii, un organ colegial consultativ înființat pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Deciziile Comisiei de litigii pot fi contestate în modul stabilit de lege. (5) Componența nominală și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de litigii se aprobă de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

61. Conform art. 13 al aceluiași act normativ, (1) Dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte: a) formularul de trimitere al instituției medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume sau patologii; b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări; c) în cazul persoanelor angajate în câmpul muncii, formularul completat și eliberat de instituția în care persoana este angajată, care să conțină caracteristica persoanei și a funcției deținute, condițiile de la locul de muncă, toate funcțiile vacante din cadrul instituției și cerințele față de acestea; d) în cazul nou-născuților, al preșcolarilor, al elevilor și al studenților, formularul completat și eliberat, după caz, de serviciul de intervenție timpurie, de serviciul asistență psihopedagogică, de instituția preșcolară sau de instituția de învățământ, care să conțină date privind starea sănătății

persoanei, caracteristica persoanei și a condițiilor ei de studii, alte circumstanțe ale procesului instructiv- educativ; e) în cazul persoanelor aflate la evidența structurilor teritoriale de asistență socială, de asigurări sociale sau de ocupare a forței de muncă și care se prezintă la expertiză pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat și eliberat de structurile menționate privind prestațiile și serviciile sociale de care persoana beneficiază. În cazul existenței accesului la sistemele informaționale ale structurilor menționate, Consiliul și structurile sale teritoriale vor accesa datele necesare în mod electronic. (2) Instrucțiunea privind modul de determinare a dizabilității se aprobă de Guvern.

62. În conformitate cu art. 14 din Legea citată, (1) La determinarea dizabilității se va ține cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum și de alți factori sociali. (2) Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilității servesc: a) capacitatea de a studia și de a se instrui; b) capacitățile intelectuale și comportamentul; c) capacitatea de autoservire și de autoîngrijire; d) capacitățile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) și de adaptare situațională; e) capacitățile locomotorii și dexteritatea; f) capacitatea de muncă păstrată și capacitatea vitală a organismului; g) capacitatea de participare la viața socială și profesională - determinată de deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

63. Potrivit art. 16 alin. (1) - (3) al aceleiași Legi, dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate și restricții de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacității de muncă) și este de trei grade: severă, accentuată și medie. Păstrarea capacității de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5%: a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficiențe funcționale severe provocate de afecțiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate și restricții de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 0-20%; b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficiențe funcționale accentuate provocate de afecțiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate și restricții de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 25-40%; c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficiențe funcționale medii provocate de afecțiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate și restricții de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45-60%. (2) Persoanele cu deficiențe funcționale ușoare provocate de afecțiuni, defecte, traume și având capacitatea de muncă păstrată într-un interval procentual de 65-100% sunt considerate apte de muncă, respectiv nu sunt încadrate în grad de dizabilitate.

64. În conformitate cu pct. 8 al Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 18.04.2018, prestatorul de servicii medicale inițiază procedura de trimitere a persoanelor, pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin întocmirea fișei de trimitere (formularul F-088/e, forma electronică completată în Sistemul informațional automatizat „Asistența medicală primară" sau Sistemul informațional automatizat „Asistența medicală spitalicească"), numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care sunt prezenți indici evidenți de dereglări funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume și deficiențe care duc la limitări de activitate și restricții de participare, exprimate în raport cu funcționarea psihosocială corespunzătoare vârstei, în cazul copiilor în vârstă de până la 18 ani, și solicitarea socioprofesională (păstrarea capacității de muncă), în cazul adulților în vârstă aptă de muncă. În cazul persoanelor care se adresează pentru trimitere la determinarea gradului de dizabilitate repetat, instituția medico-sanitară inițiază din timp procedura, întocmind persoanei fișa de trimitere cu cel puțin 30 de zile lucrătoare până la expirarea perioadei pentru care a fost stabilit gradul de dizabilitate, indicate în certificatul de încadrare în grad de dizabilitate.

65. Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că determinarea gradului de dizabilitate se efectuează în baza dosarului persoanei, inclusiv a fișei de trimitere (formularul F-088/e), extraselor din fișele medicale de staționar, precum și datele din Chestionarul de evaluare a capacităților și performanțelor în activități de participare.

66. La luarea deciziei privind gradul de dizabilitate se ține cont de datele examenului clinic, gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, traume, rezultatele investigațiilor de laborator și instrumentale, datele supravegherii în dinamică a persoanei, eficiența măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale.

67. Decizia privind gradul de dizabilitate și recomandările privind activitățile și serviciile, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, se ia în baza Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei si Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013.

68. Actele cauzei atestă că la 02 iulie 2024, reclamantul Mancevschi Oleg a depus la Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cererea-acord privind evaluarea primară, prin care a solicitat determinarea gradului de dizabilitate în absență, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de

dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislației. (f.d.1, dosar administrativ)

69. La cerere au fost anexate următoarele documente: copia buletinului de identitate; fișa de trimitere (formularul F-088/e); Trimitere Extras F-027 din 31.12.2024 - 05.01.2024; Fișa de examinare nr. 631 din 06.01.2024; Raport medical din 10.01.2024; Investigații; Examinare la Clinica universitară de Neurochirurgie din 12.02.2024; Raport Institutul de medicină urgentă din 21.03.2024; Rezonanța magnetică din 18.04.2024; Trimitere extras nr. 83793 din 30.12.2023; Ultrasonografia din 30.12.2023; Radiografia toracică din 30.12.2023; Examenul biochimic al sângelui din 30.12.2023; Examenul hematologic nr. 952105 din 30.12.2023; Tomografia computerizată a creierului din 30.12.2023; Ancheta socială, completată și eliberată de structura teritorială de asistență socială.(f.d.5-40, dosar administrativ)

70. Conform Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24032857 din 06.08.2024, Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate, în baza actelor anexate la dosar, a Chestionarului de evaluare a capacităților și performanțelor la persoanele adulte, a Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013 a decis încadrarea în grad mediu de dizabilitate a dlui Mancevschi Oleg, cauza dizabilității - *****, pe termen de un an, fiind emis în acest sens, certificat de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2429125 din 06.08.2024. (f.d.49-50, 51-52)

71. Nefiind de acord cu decizia emisă de către primul manager de caz, dl Mancevschi Oleg a scris o cerere de contestare la 14.08.2024. Astfel, dosarul a fost examinat de al doilea manager de caz, care, în baza actelor prezentate a decis menținerea gradului mediu de dizabilitate, însă cu modificarea termenului stabilirii gradului de dizabilitate „fără termen”. (f.d.55-56 verso, dosar administrativ)

72. În urma divergenței între primul manager de caz (încadrat în grad mediu de dizabilitate pe termen de un an) și al doilea manager (grad mediu de dizabilitate fără termen), dosarul a fost trimis în mod automat și aleatoriu la Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate.

73. La 26.08.2024 managerul de caz al Serviciului de control (control intern) a examinat dosarul dlui Mancevschi Oleg și în baza actelor anexate la dosar, a Criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013, a Ordinului 105 din 01.12.2022 cu privire la aprobarea Ghidului

metodologic privind stabilirea termenului de dizabilitate, a decis menținerea gradului de dizabilitate mediu, însă modificarea termenului stabilirii gradului de dizabilitate „fără termen”. Diagnosticul: *****, fiind emisă în acest sens, decizia nr. DC2405771 din 26 august 2024. (f.d.61-62 verso, dosar administrativ)

74. Astfel, la 28 august 2024 a fost eliberat pe numele reclamantului Mancevschi Oleg, certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2431837 din 28.08.2024. Potrivit acestuia, în baza raportului nr. R24037020 din 26.08.2024, în privința reclamantului Mancevschi Oleg a fost stabilit gradul de dizabilitate mediu de la 02.07.2024-fără termen. (f.d.63-64 verso, dosar administrativ)

75. Potrivit pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, aprobat în baza Hotărârii Guvernului cu privire la determinarea dezabilității nr. 357 din 18 aprilie 2018, Consiliul are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate, având ca obiectiv final facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

76. Conform pct. 6 din același Regulament, Consiliul are următoarele atribuții: 1) asigură determinarea gradului de dizabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetățenilor sau în prezența acestora, la cerere; 2) stabilește circumstanțele/cauza dizabilității și perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate; 3) asigură analiza cauzelor dizabilității primare și recomandă măsuri de prevenire; 4) formulează recomandările generale privind necesitățile de reabilitare și incluziune socială ale persoanei cu dizabilități și asigură monitorizarea executării acestora de către instituțiile responsabile și persoanele cu dizabilități; 5) asigură obligatoriu, în procesul de determinare a gradului de dizabilitate, repartizarea aleatorie a dosarelor prin Sistemul informațional automatizat, după caz, a persoanelor care vor solicita prezența la procesul de determinare a gradului de dizabilitate primar/repetat, precum și înregistrarea audio a ședințelor și monitorizarea video a proceselor de lucru; 6) asigură evidența electronică în Sistemul informațional automatizat și pe suport de hârtie a persoanelor cărora li s-a determinat gradul de dizabilitate primar/repetat, generând date statistice dezagregate (inclusiv pe tip de dizabilitate și deficiențe funcționale stabilite pe sisteme ale corpului (mintale/intelectuale, psihice, autism, auz, văz, locomotor, HIV/SIDA, tuberculoză, tumori, boli rare ș.a.), grad de dizabilitate, gen, vârstă (inclusiv pe grupe de vârstă la copii, adulți, persoane în etate), locul de trai (inclusiv mediul de trai: urban, rural), recomandări etc.);

10) completează și eliberează Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, precum și Programul individual de reabilitare și incluziune socială;

77. Reieșind din conținutul pct. 21 din Regulamentul menționat supra, se reține că, determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat se efectuează de către echipele (separat pentru adulți și copii) din cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii și dosarului la structura teritorială, distribuit aleatoriu prin Sistemul informațional automatizat de către biroul de înregistrare și arhivare, și în prezența persoanelor la solicitarea acestora.

78. Conform pct. 22 din Regulament, echipa din cadrul serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate căreia i s-a distribuit aleatoriu dosarul electronic se convoacă în ședință și, după analiza dosarului, ia decizia și întocmește documentele respective, în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate.

79. Potrivit prevederilor pct. 23 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, la luarea deciziei privind gradul de dizabilitate, precum și la stabilirea termenului, se ține cont de eficiența măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale, de formare și orientare profesională, educaționale. Încadrarea/neîncadrarea în grad de dizabilitate se decide de către majoritatea membrilor echipei. În cazul exprimării unei opinii separate, aceasta se consemnează în Raportul de determinare a gradului de dizabilitate.

80. În conformitate cu pct. 24 din Regulament, rezultatele analizei documentației și decizia echipei se înregistrează în Raportul de determinare a gradului de dizabilitate, în Registrul de evidență a ședințelor și în Sistemul informațional automatizat.

81. Potrivit pct.26 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, decizia membrilor echipei, care constă în determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat al persoanei, este introdusă în Sistemul informațional automatizat la compartimentul „Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate” (formularul nr. 1).

82. Conform pct. 27 din Regulament, controlul determinării gradului de dizabilitate este măsura de control pentru examinarea corectitudinii încadrării/neîncadrării în grad de dizabilitate a persoanelor și se efectuează de către serviciile de control al determinării gradului de dizabilitate, prin: 1) verificarea și examinarea dosarelor electronice din Sistemul informațional automatizat și a dosarelor pe suport de hârtie, a datelor/informațiilor din acestea, inclusiv a dosarelor din arhivă, altor documente relevante prezentate

de către biroul de înregistrare și arhivare, persoane și alte instituții/autorități responsabile; 2) verificarea corectitudinii aplicării și respectării de către echipele din cadrul serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a prevederilor legale în domeniu, a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate, a metodologiei de lucru în procesul de determinare a gradului de dizabilitate; 3) verificarea veridicității datelor/informațiilor oferite de instituții/autorități responsabile de completarea și eliberarea formularelor/ certificatelor/documentelor anexate la dosare; 4) invitarea, pentru verificare și examinare, a persoanelor al căror dosar este supus controlului, precum și a persoanelor contestatare, după caz, invitarea și prezența persoanelor din cadrul echipelor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a Consiliului care au examinat dosarul, a persoanelor responsabile din cadrul instituțiilor/autorităților care au completat și eliberat formularele/certificatele/documentele anexate la dosar.

83. Conform pct. 8 din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate, adoptată în baza Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018, prestatorul de servicii medicale inițiază procedura de trimitere a persoanelor (cetățenilor Republicii Moldova și străinilor specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova), inclusiv copiilor în vârstă de până la 18 ani, pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin întocmirea fișei de trimitere (formularul F-088/e, forma tipărită), numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care sânt prezenți indici evidenți de dereglări funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume și deficiențe care duc la limitări de activitate și restricții de participare, exprimate în raport cu funcționarea psihosocială corespunzătoare vârstei, în cazul copiilor în vârstă de până la 18 ani, și solicitarea socioprofesională (păstrarea capacității de muncă), în cazul adulților în vârstă aptă de muncă. În cazul persoanelor care se adresează pentru trimitere la determinarea gradului de dizabilitate repetat, instituția medico-sanitară inițiază din timp procedura, întocmind și eliberând persoanei fișa de trimitere cu cel puțin 30 de zile lucrătoare până la expirarea perioadei pentru care a fost stabilit gradul de dizabilitate, indicate în certificatul de încadrare în grad de dizabilitate.

84. Instanța de judecată statuează asupra faptului că, în raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24032875 din 06 august 2024 și în raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24037020 din 26 august 2024, sunt descrise deficiențele funcționale și structurale la nivel de organe și sisteme conform mai multor criterii.

85. Însă, în raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24037020 din 06.08.2024 lipsește informația de la punctul 5 Argumentarea și punctul 6 Concluzia managerului pe caz. Iar alegațiile reclamantului expuse în acest sens sunt întemeiate (f.d. adm. 49).

86. În continuare instanța observă că nu este clară conduita autorității pîrîte, care a indicat în ambele cazuri gradul mediu de dizabilitate în privința reclamantului Mancevschi Oleg, însă a indicat diferit procentul pierderii capacității și procentul păstrării capacității de muncă.

87. Anume în Raportul nr. R24032875 din 06.08.2024 a indicat la pct.3 procentul pierderii capacității 55% și pct. 4 procentul păstrării capacității de muncă 45%, în timp ce în Raportul nr. R24037020 din 26.08.2024 a indicat la pct.3 procentul pierderii capacității 45% și pct. 4 procentul păstrării capacității de muncă 55%.

88. De asemenea, analizînd conținutul rapoartelor menționate, instanța denotă că nu poate fi stabilit cu certitudine în ce mod anume autoritatea publică pârâtă a stabilit procentul păstrării capacității de muncă, precum și în baza căror criterii s-a apreciat gradul de dizabilitate al reclamantului.

89. Totodată, se atestă că potrivit fișei de examinare din 01.07.2024, formular nr.088/e, s-a concluzionat: *****. (f.d. 5-10, dosar administrativ)

90. Conform trimiterii-extras, formular nr. 027/e, eliberat de *****, s-a formulat diagnosticul: ***** (f.d.11, dosar administrativ)

91. Instanța de judecată reține că în condițiile în care, actele eliberate de instituțiile medicale atestă o stare de sănătate precară a reclamantului, rapoartele pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți și deciziile Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă specificate supra, sunt acte administrative și operațiuni nemotivate de fapt și de drept.

92. Or, ține de obligația autorității publice, în actele emise, să reflecte starea de fapt constatată, cu referire la înscrisurile și documentele acumulate în cadrul procedurii și să justifice concluziile formulate.

93. Din aceste motive, instanța de judecată consideră că o astfel de interpretare a stării de fapt, este neîntemeiată și nu poate fi reținută.

94. Conform art. 85 alin. (3) din Codul administrativ, (3) Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

95. În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, (1) Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare,

conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate:

a) să solicite informații de tot felul;

b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora;

c) să solicite acte și dosare;

d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului).

96. Conform art. 118 alin.(1) Cod administrativ motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

97. Potrivit art.118 alin.(3) Cod administrativ motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiționează legalitatea acestuia.

98. Subsecvent, în privința motivării actului administrativ, instanța denotă că aceasta este o cerință inerentă a principiului legalității procedurale și substanțiale, care condiționează legalitatea actului administrativ. Motivarea trebuie să cuprindă considerentele de fapt și de drept, care determină emiterea actului administrativ în special defavorabil.

99. Motivarea trebuie să fie una reală și bazată pe probe, și să ofere răspunsuri obiective în privința reflectării existenței cerințelor abstracte a bazei legale de autorizare la o tipologie faptică concretă subsumată acesteia. Preluarea doar a unor texte din lege în conținutul actului administrativ echivalează cu lipsa motivării. Motivarea trebuie să ofere destinatarului actului administrativ și oricărui observator dezinteresat convingerea că intervenția autorității publice în drepturile persoanei este proporțională.

100. Efectivitatea controlului jurisdicțional impune ca, în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază un act administrativ individual defavorabil, instanța trebuie să se asigure că acesta se bazează pe o bază factuală suficient de solidă.

101. Aceasta presupune, verificarea faptelor invocate în expunerea de motive a actului, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea deciziei în cauză – sunt întemeiate.

102. În acest sens instanța de judecată observă: Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, la aplicarea gradului de dizabilitate grad mediu, a eșuat să menționeze raționamentele care au determinat-o să aplice anume această soluție și nu alta, din cele consacrate expres și exhaustiv de lege. Iar atribuirea unei motivări generale, care nu oferă un răspuns cert, argumentelor solicitantului echivalează cu lipsa motivării.

103. Toate aceste împrejurări denotă că procedura administrativă s-a desfășurat cu încălcări, examinarea cazului a fost una superficială, nefiind luate în considerare toate împrejurările invocate de reclamant.

104. Iar efectuarea investigațiilor suplimentare care nu au avut loc în cadrul procedurii administrative, nu pot fi efectuate la etapa examinării cauzei în contencios administrativ.

105. Conform art. 224 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

106. În speță, instanța este în imposibilitate de a da apreciere temeiniciei pretențiilor formulate de Mancevschi Oleg de obligare a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să emită o decizie, prin care să-i fie acordat gradul de dizabilitate accentuat, în condițiile în care, în cadrul procedurii administrative, pârâtul nu a întreprins acțiunile necesare de investigație, în vederea cercetării stării de fapt pentru a da apreciere cererii reclamantului.

107. Aceste circumstanțe impun soluția admiterii parțiale a acțiunii reclamantului, cu anularea deciziei Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă adoptată în baza Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24032875 din 06.08.2024, decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă adoptată în baza Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24037020 din 26.08.2024 emisă în privința lui Mancevschi Oleg, precum și decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. DC2405771 din 26 august 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate emise în privința lui Mancevschi Oleg cu privire la stabilirea gradului de dizabilitate Grad Mediu pentru perioada de la 02.07.2024 fără termen și obligarea reexaminării cererii conform raționamentelor evidențiate.

108. În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea deferită judecății.

Se anulează decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă adoptată în baza Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24032875 din 06.08.2024 emisă în privința lui Mancevschi Oleg și decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă adoptată în baza Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. R24037020 din 26.08.2024 emisă în privința lui Mancevschi Oleg, precum și decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. DC2405771 din 26 august 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate emise în privința lui Mancevschi Oleg cu privire la stabilirea gradului de dizabilitate Grad Mediu pentru perioada de la 02.07.2024 fără termen și se obligă Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să reexamineze cererea privind evaluarea în vederea încadrării în grad de dizabilitate depusă de Mancevschi Oleg, luând în considerare raționamentele reflectate în partea motivată a hotărârii judecătorești.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecător **Marcel POPESCU**